

американці, які 1944-го року гинули в Нормандії, були дебелими хлопцями і в середньому мали 173 см зросту, а якщо б їх можна було поскладати одного за одним, стопами до тімені голів, то всі разом вони були би 38 кілометрів завдовжки. Німці також були дебелими хлопцями, але найдебелішими під час Першої світової були сенегальські стрілки. Вони досягали в середньому 176-ти см зросту, тому їх посилали на передову, щоб ними лякати німців. Про Першу світову війну казали, що під час неї люди падали, як насіння, а російські комуністи пізніше порахували, скільки добрива можна отримати

з одного кілометра трупів і скільки можна зекономити на дорогих імпортних добривах, якщо замість них використовувати трупи зрадників і злочинців. Англійці винайшли танки, а німці газ, названий іпритом, тому що його вперше використали біля міста Іпр, але кажуть, мовляв, то неправда, а ще газ називали гірчицею, бо він пік у носі, як гірчиця з Діжона, а це вже, кажуть, правда, і деякі солдати, що після війни повернулись додому, вже ніколи не могли їсти діжонську гірчицю. Про Першу світову війну казали, що це війна імперіалістична, бо німці мали враження, що інші держави ставляться до них упереджено, не хочуть їм дозволити створити свою імперію і виконати якусь історичну місію. І більшість людей в Європі, у Німеччині, в Австрії, у Франції, у Сербії або в Болгарії вважало, що ця війна потрібна й справедлива і вона принесе світові мир. А багато людей вважало, що війна відроджує такі людські властивості, які модерний промисловий світ витіснив на другий план, любов до батьківщини, відвагу, самопожертву. І бідні люди тішились, що поїдуть у поїзді, а селяни тішились з того, що відвідають великі міста і що зателефонують на районну пошту і продиктують жінці телеграму, тобто В МЕНЕ ВСЕ ДОБРЕ, СПОДІВАЮСЬ, ЩО В ТЕБЕ ТЕЖ ВСЕ ДОБРЕ. Генерали тішились, що про них писатимуть у газетах, а люди з нацменшин раділи з того, що вони розділять війну з тими, хто говорить без акценту, і що всі вони разом співатимуть

Англійці
винайшли танки

марші та веселі жартівливі пісні. І всі думали, що будуть вдома ще до збору винограду або, у крайньому разі, до Різдва.

Марші та пісні

Деякі історики згодом скажуть, що двадцяте століття, власне, почалося лише 1914-го року, разом із війною, оскільки це була перша війна в історії, в якій взяла участь така кількість країн і в якій стільки людей загинуло, в якій літали дирижаблі та аероплани, бомбардуючи тил, міста та мирне населення, а підводні човни топили кораблі, а гармати стріляли навісною стрільбою на відстань десять, а то й дванадцять кілометрів. А німці винайшли газ, а англійці танк. А науковці винайшли ізотопи та загальну теорію відносності, за якою нічого метафізичного не було, все було тільки відносне. А коли сенегальські стрілки вперше побачили літак, то подумали, що це приручений птах, і один сенегальський вояк відрізав від мертвих коней шматки м'яса й кидав їх якомога далі від себе, щоб звести літак на манівці. А солдати носили зелені та маскувальні форми, тому що хотіли, аби їх не побачив ворог, це було тоді модерним, бо в попередніх війнах військові носили різнокольорові однострої, щоб бачити одне одного на великій відстані. А в повітрі літали дирижаблі й аероплани, і коні їх страшенно лякалися. А й поети шукали спосіб, як все це найкраще виразити, й 1916-го року вигадали дадаїзм, бо навколишній світ їм здавався перевернутим

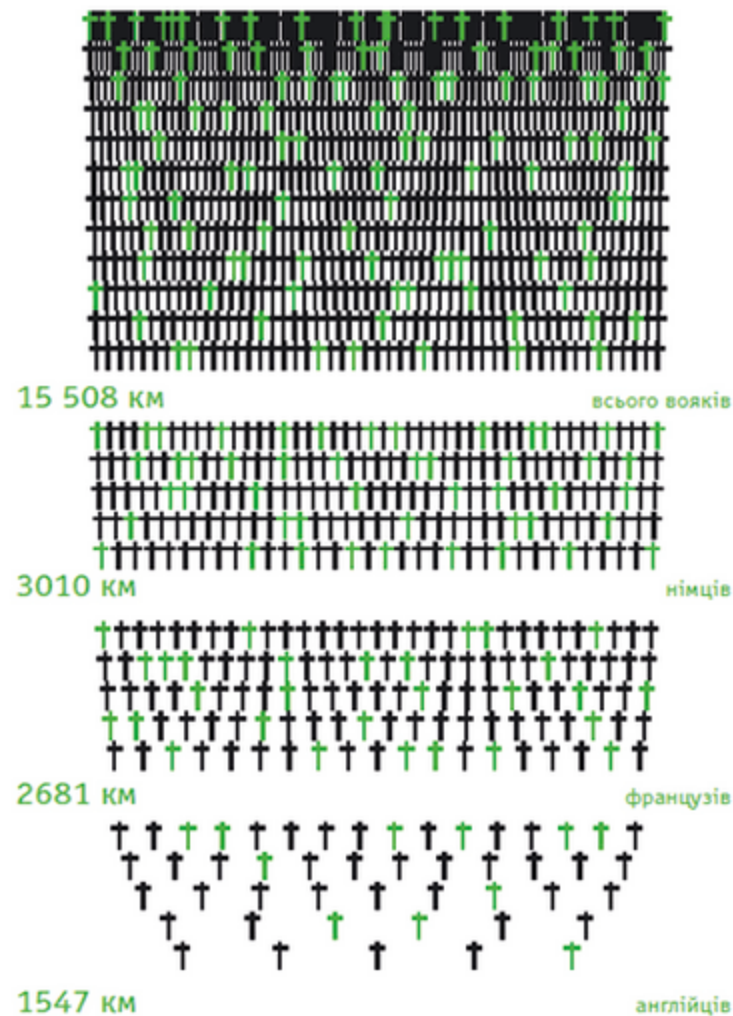
Німці
винайшли газ

догори ногами. А в Росії вигадали революцію. А солдати носили на шиї або на зап'ясті жетон зі своїм іменем та номером полку, аби можна було встановити особу й адресу, на яку треба надсилати телеграму зі співчуттями, та якщо солдату вибухом відірвало голову або руку, а жетон губився, військовий штаб оголошував, що це був невідомий воїн, і у більшості столиць таким воїнам встановлювався вічний вогонь, аби про них не забували, бо вогонь утримує пам'ять про щось давнє.

Загалом загиблих французів було 2681 км, а загиблих англійців 1547 км, а загиблих німців 3010 км, при середній довжині трупа 172 см. А в цілому під час Першої світової загинуло 15 508 км вояків. А 1918-го року поширювався по всьому світу грип, який називали іспанським, або ж іспанкою, і вбив він понад 20 мільйонів людей. Пацифісти та антимілітаристи згодом заявляли, що ці люди були також жертвами війни, тому що солдати й мирне населення жили в поганих гігієнічних умовах, та епідеміологи стверджували, що більше людей загинуло від грипу в тих країнах, де не було війни, на тихоокеанських островах, в Індії або в Сполучених Штатах, а анархісти казали, що так і має бути, оскільки світ загниває і прямує до цілковитого знищення.

Світ прямує до знищення

Проте інші історики стверджували, що двадцять століття насправді розпочалося набагато раніше, що його

розпочала промислова революція, яка порушила традиційний світ речей, і що в усьому винні локомотиви й пароплави. А ще інші казали, що двадцяте століття почалося тоді, коли виявилось, що люди походять від мавп, а деякі люди казали, що вони походять від мавп меншою мірою, ніж інші, тому що у своєму розвитку прогресували швидше за інших. Потім люди почали порівнювати мови і думати про те, чия мова найрозвиненіша і хто з них більше просунувся у процесі розвитку цивілізації.

Процес розвитку
цивілізації

Здебільшого вважалося, що найдалі за всіх просунулися французи, бо у Франції відбувалися різні цікаві речі, і французи вміли вишукано спілкуватися, вживаючи кон'юнктиви та давноминулі кондиціонали, і звабливо всміхалися до жінок, а жінки танцювали канкан, а художники вигадували імпресії, тобто образи. Проте німці вважали, що справжня цивілізація має бути простішою і наближенішою до народу, мовляв, що саме вони вигадали романтизм і багато німецьких поетів писало про кохання, і саме в їхніх долинах та ярах клубочилася імла. Німці казали, що то вони є закономірними носіями європейської цивілізації, тому що вміють воювати і торгувати, а також влаштовувати дружні, щирі забави. Мовляв, французи зарозумілі, а англійці пихаті, а в слов'ян немає своєї справжньої мови, адже мова, то душа нації, а слов'янам ані нації, ані держави не треба,

бо їм би це лише запаморочило голову. А слов'яни казали, що це неправда, що вони насправді мають мову, і що ця мова за всі мови найстаріша, і це можна легко довести. А німці обзивали французів ЧЕРВОЖЕРАМИ, а французи обзивали німців КАЧАНАМИ. А росіяни казали, що вся Європа в занепаді і що католики разом із протестантами її повністю зіпсували, і пропонували вигнати турків із Царгорода, а потім приєднати Європу до Росії, аби таким чином зберегти віру.

Європа
в занепаді

Першу світову війну ще називали траншейною, тому що після кількох місяців фронт застиг, а солдати ховалися у траншеях, повних багна, а вночі або на світанку ходили в атаки, під час яких намагалися відвоювати двадцять або тридцять, або п'ятдесят метрів ворожої території. І носили вони зелені маскувальні форми, і бомбардували, і обстрілювали одне одного. У німців були міномети, а у французів — мортири, і могли вони стріляти одне одного навісною стрільбою на велику відстань. Коли якась рота йшла в атаку, солдати мусили перестрибувати через ворожі траншеї і прориватися через колючий дріт, а також зважати на міни, а ворог по них стріляв із кулеметів. І в тих траншеях солдати сиділи цілі місяці і цілі роки, нудували й боялися, грали в карти й називали траншеї та окопи різними іменами. Французи вигадали такі імена, як У РАВЛИКІВ, ПЛОЩА ОПЕРИ, НЕВДАЧА, ПІД

Стріляти одне
одного навісною
стрільбою

ДЕЗЕРТИРОМ, НЕНАВИСТЬ, РЕБУС, а німці й собі вигадали такі імена, як ГРЕТХЕН, БРУНГІЛЬДА, ТОВСТА БЕРТА і КРИВ'ЯНКА. Німці казали, що французи зарозумілі, а французи казали, що німці нецивілізовані. І ніхто вже не думав до Різдва повернутися додому, всі відчували себе покинутими й ніким не любленими. Із військових штабів надходили звістки, що війна наближається до кінця і що не варто піддаватися меланхолії й падати духом, що треба мати терпець і бути позитивним, а 1917-го року один італійський солдат написав своїй сестрі, Я ВІДЧУВАЮ, ЩО ВСЕ ТЕ ДОБРЕ, ЩО В МЕНІ БУЛО, МЕНЕ ПОВІЛЬНО ПОКИДАЄ, МЕНІ ЗДАЄТЬСЯ, ЩО Я ДЕНЬ ЗА ДНЕМ ВСЕ БІЛЬШ ПОЗИТИВНИЙ. І великою таємницею для лікарів залишилося те, чому в окопах не почався мор, бо щури, які жили там разом із солдатами, пожирали трупи, а живих людей кусали за пальці й носи. У військових штабах побоювалися, що розгориться мор і таким чином ворог зможе здобути оборонні позиції, тож була виголошена винагорода за кожного вбитого щура, і солдати стріляли по щурах і відрізали їм хвости, аби мати речовий доказ, а ввечері хвости здавали особливо уповноваженому з щурячих хвостиків, який їх рахував і виголошував кожному його заробіток, але гроші так ніхто і не отримав, бо фонд їх не виділив. А ще із солдатами жили воші. Інколи солдати, котрі чатували вночі на ворога, чули, як вояк з ворожого табору чухається, й таким

Товста Берта

Солдати
чатували

А ще із солдатами жили воші. Інколи солдати, котрі чатували вночі на ворога, чули, як вояк з ворожого табору чухається, й таким чином упізнавали, де він ховається, тоді вони стріляли в тому напрямку й кидали туди гранати. Але ні ворогів менше від цього не ставало. А ще із солдатами жили воші. Інколи солдати, котрі чатували вночі на ворога, чули, як вояк з ворожого табору чухається, й таким чином упізнавали, де він ховається, тоді вони стріляли в тому напрямку й кидали туди гранати.